Lisäksi

- ⇨ *puutu rasismiin ja syrjintään sekä seurakunnassa että laajemmin eri yhteisöissä*
- ⇨ *varaa resursseja romanityöhön*
- ⇨ *pyydä romaneja kouluttamaan seurakuntasi työntekijöitä*
- ⇨ *ota seurakuntaasi romaneja työharjoitteluun ja työllistä heitä yhdenvertaisesti muiden kanssa. Ilmoita seurakuntasi työnantajapooliin. Oman seurakunnan näkyminen poolissa rohkaisee romaneja hakemaan seurakunnasta harjoittelu- tai työpaikkaa.*
- ⇨ *Huomioi seurakunnassasi romanien kansainvälinen kansallispäivä 8.4.*
- ⇨ *Anna seurakunnan tiloja romanihautajaisten pitämiseen – ne ovat yksi merkityksellisimmistä yhteyksistä luterilaiseen kirkkoon*
- ⇨ *Tee yhteistyötä muiden kirkkokuntien kanssa*

Muista

- ⇨ *Kirkon strategia "ovet auki" ei itsestään avaa ovia romaneille, vaan tarvitaan siltojen rakentamista ja henkilökohtaista kutsumista*

LISÄTIETOJA

Romanit kirkossa. Opas seurakuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille
Romanit leirillä -opas

Asiantuntija Ulla Siirto ulla.siirto@evl.fi

Avien yhteyshenkilöt

Etelä-Suomi: Malla Laiti malla.laiti@avi.fi
Länsi-Suomi: Katja Ärling katja.arling@avi.fi
Itä-Suomi: Helena Valentin helena.valentin@avi.fi
Pohjois-Suomi Henry Lindgren henry.lingren@avi.fi

Kirkon romaniasianneuvottelukunnan jäsenet 2020–2024:

Satu Blomerus, Anca Enache, Henry Hedman, Jouni Lehikoinen, Henry Lindgren, Jani Lindroos, Petri Määttä (pj.), Ulla Siirto (s.), Katriina Tenhonen ja Anette Åkerlund

KIRKKOHALLITUS

ROMANIPOLIITTISEN OHJELMAN TOIMEENPANO SEURAKUNNISSA

Romanipoliittinen ohjelma pähkinänkuoressa

- Romanipoliittisia ohjelmia on tehty Suomessa vuodesta 2009 lähtien. Nykyinen ohjelma on järjestyksessään kolmas (ROMPO 3) ja on voimassa 2023–2030.
- Ohjelman tavoitteet ovat romaneja koskevan syrjinnän ja romanivastaisuuden poistaminen ja romanien perusoikeuksien yhdenvertainen toteutuminen.
- Toimenpide-ehdotuksia on koulutukseen, työllisyyteen, asumiseen ja terveyteen liittyen. Ne vahvistavat romanien sosiaalisia, kulttuurisia ja kielellisiä oikeuksia.
- Toimenpiteiden toteuttamiseen osallistuvat eri tahot yhteistyössä.
- Täytäntöönpanosta ja toteutumisesta raportoidaan Euroopan komissiolle kahden vuoden välein.

Romanipoliittinen ohjelma kutsuu seurakuntia toimimaan

Seurakuntia koskee toimenpideohjelmassa suoraan viisi toimenpide-ehdotusta (TPE 8, 10, 18, 26, 50)

TPE 8: Kehitetään paikallista ja valtakunnallista romaninuorisotyötä romaninuorten harrastusmahdollisuuksien ja osallisuuden parantamiseksi

Romanilasten ja -nuorten aktiivinen mukaan ottaminen seurakuntien toimintaan tukee ROMPO 3:n tavoitteita parantaa romanilasten ja -nuorten osallisuutta.

- ⇨ *Seurakunnat kutsuvat aktiivisesti romanilapsia ja -nuoria mukaan kerho- retki- ja leiritoimintaansa*
- ⇨ *Seurakunnat ovat yhteydessä romanilasten vanhempiin ja luovat näin turvallisuuden tunnetta toiminnastaan*

TPE 10: Järjestetään yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa perheleirejä, joissa romanihuoltajat voivat asiantuntijoiden kanssa keskustella lapsiinsa liittyvistä kysymyksistä (esim. kasvatus ja koulutus) ja
TPE 50 Järjestetään perheleirejä ja tuettuja lomia romaniperheille hyvinvoinnin, terveyden ja lapsen oikeuksien edistämiseksi

Seurakuntien leirit ovat tuttuja romaneille ja niihin halutaan osallistua. Leirityön vahvistaminen ja käyttö romanien osallisuuden lisääjänä rakentaa yhteyksiä koko romaniväestöön.

- ⇨ *Seurakunnat järjestävät perheleirejä yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa*
- ⇨ *Leireillä on mahdollista käsitellä asiantuntijoiden kanssa romaneja huolettavia asioita, kuten lastenkasvatus ja koulutus*
- ⇨ *On paras tapa tutustuttaa romaneja seurakuntaan*

TPE 18: Selvitetään toiminnallisesti ja moniammatillisesti ja yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa romaniperheiden palvelutarpeet, palveluihin hakeutumisen esteet ja palvelujen saatavuus. Kehitetään romanit huomioivaa ammatillista perhetyötä

Useat seurakunnat ovat mukana perhekeskusten toiminnassa. Romaniperheiden osallistumista perhekeskusten toimintaan edistetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Samalla yhteydet romaniväestöön vahvistuvat ja romanien luottamus eri toimijoihin kasvaa.

- ⇨ *Seurakunnat ovat mukana kehittämässä romanit huomioivaa ammatillista perhetyötä*
- ⇨ *Seurakuntien perheneuvonta tukee romanipariskuntia heidän parisuhteessaan*

TPE 26: Kehitetään osallisuutta ja osallistumisen muotoja lisäävää toimintaa romanivanhusväestön parissa yksinäisyyden ja muistisairauksien ennaltaehkäisemiseksi

Romaniväestön vanhukset kaipaavat yhteistä tekemistä ja toinen toistensa kohtaamista. Yhteinen kokoontuminen ja sitä kautta saadut sosiaaliset kontaktit tukevat hyvinvointia ja jaksamista.

- ⇨ *Seurakunnat ottavat yhteyttä alueella oleviin romanivanhuksiin ja kutsuvat heitä henkilökohtaisesti mukaan*
- ⇨ *Seurakunnat tukevat aktiivisesti romanivanhusten kokoontumista sekä keskenään että muiden vanhusten kanssa*